

IZVJEŠTAJ O JAVNOJ RASPRAVI
o Elaboratu o procjeni uticaja na životnu sredinu
za projekat „PRIVREDNI OBJEKAT – FABRIKA BETONA”

Projekat: „PRIVREDNI OBJEKAT – FABRIKA BETONA” na katastarskoj parceli broj 330/163 KO Tuzi, u zahvatu Prostorno urbanističkog plana Glavnog grada Podgorice, Opština Tuzi

Nosilac projekta: “DADI GRADNJA” D.O.O. Podgorica

Obradivač elaborata: “MEDIX” D.O.O. Podgorica

Period trajanja javne rasprave: 26.05.2023. godine do 02.06.2023. godine

Datum i mjesto održavanja javne tribine: 15.05.2023. godine, u sali Skupštine opštine Tuzi.

Predmet javne rasprave je Elaborat o procjeni uticaja na životnu sredinu za projekat „PRIVREDNI OBJEKAT – FABRIKA BETONA” na katastarskoj parceli broj 330/163 KO Tuzi, u zahvatu Prostorno urbanističkog plana Glavnog grada Podgorice, Opština Tuzi, izrađen od strane “MEDIX” D.O.O. Podgorica.

Sekretarijat za urbanizam Opštine Tuzi, kao nadležni organ, shodno odredbama člana 20 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu (“Službeni list Crne Gore” broj 75/18) organizovao je javnu raspravu i obavijestio zainteresovane organe i organizacije i zainteresovanu javnost o načinu, roku i mjestu javnog uvida, načinu dostavljanja primjedbi i mišljenja, kao i o vremenu i načinu održavanja javne tribine o predmetnom Elaborate.

Javna tribina o predmetnom elaboratu održana je 15.05.2023. godine, sa početkom u 10,00 časova u sali Skupštine opštine Tuzi. Javnoj tribini su prisustvovali:

-Haris Muratović predstavnik nosioca projekta;
-Maraš Milan i Vuković Miljana predstavnici obradivača “MEDIX” D.O.O. iz Podgorice;
-Hasan Hadžiablahović, Aida Ćorović i Dženeta Pepić iz Sekretarijata za urbanizam Opštine Tuzi.
Javnoj tribini su prisustvovali mještani naselja Kuće Rakića.

Ovaj organ je sačinio Zapisnik sa javne tribine broj: 07-322/23-3038/5 od 15.05.2023. godine.

Sekretarijazu za urbanizam Opštine Tuzi, tokom trajanja javne rasprave dostavljene su primjedbe i mišljenja na predmetni elaborat od strane privrednih društava „DONATOR“ D.O.O. Tuzi, „FETIĆ KOMERC“ D.O.O. Tuzi, „KOTI GROUP“ D.O.O. Tuzi, „KOTI TRGOVINA“ D.O.O. Tuzi, „LENOX“ D.O.O. Tuzi, „MONTE D“ D.O.O. Tuzi, „GRUPPO TESSILE“ D.O.O. Tuzi, „ŠAHOVIĆ COMPANY“ D.O.O. Podgorica, „MC COMPANY“ D.O.O., Podgorica, koje szastupaju advokati iz advokatske kancelarije „KOMNENIĆ & PARTNERS“, broj 07-322/23-

2876/4 od 29.05.2023. godine, kao i pristigle primjedbe i mišljenja na isti od strane 13. Jul PLANTAŽE A.D. Podgorica, broj 07-322/23-2876/5 od 02-06.2023. godine.

Navedene primjedbe i mišljenja su dostavljene komisiji za ocjenu predmetnog elaborata, a iste su analizirane od strane komisije.

Primjedbe i mišljenja od advokata iz advokatske kancelarije „Komnenić & Partners“ u ime ranije navedenih privrednih društava, kao primjedbe i mišljenja od strane 13. „Jul plantaže“ A.D. Podgorica:

- Nedostaju kopije radnih knjižica.
Odbija se. Dostavljanje kopija radnih knjižica nije predviđeno članom 19 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu. Dostavljene su potvrde o radnom iskustvu članova multidisciplinarnog tima.
- Elaborat može da izrađuje pravno lice ili preduzetnik koje je upisano u Centralni registar privrednih subjekata za obavljanje djelatnosti projektovanja i inženjering i izrade studija i analiza.
Odbija se. Uvidom u izvod CRPS-a “Medix” doo Podgorica je registrovan za obavljanje inženjerske djelatnosti i tehničko savjetovanje.
- Iz dostavljene dokumentacije proizilazi Miljana Vuković, koja je jedan od članova tima ne ispunjava zakonom propisane uslove koji se odnose na neophodan uslov od najmanje pet godina radnog iskustva u struci, zbog čega se ne može smatrati da je Elaborat izrađen od strane stručnog tima na način koji zakon propisuje.
Djelimično se prihvata i uvrštena je u Izvještaj Komisije za procjenu predmetnog Elaborata. Potrebno je dostaviti potvrdu o radnom iskustvu Miljane Vuković.
- U poglavlju 2, potpoglavlje 2.2 nedostaju podaci o topografskoj karti Titograda (godina i obrađivač). Takođe smo mišljenja da lokaciju osim topografskoj i u Google treba prikazati na drugoj podlozi, jer sam prikaz na topografskoj podlozi mikrolokacije nije potpuno jasan i slikovit.
Djelimično se prihvata i uvrštena je u Izvještaj Komisije za procjenu predmetnog Elaborata. Potrebno je dopuniti podataka koji se odnose na topografsku kartu (godina i obrađivač).
- Na strani 11 istog poglavlja opisno je navedena udaljenostu metrima predmetne lokacije od najbližeg stambenog objekta, kao i poslovnih objekata i udaljenost od željezničke pruge. Navedeno je potrebno vizuelno prikazati sa tačnim premjerom u Google Pro Earth.
Odbija se. U poglavlju 2 Elaborata navedena je udaljenost lokacije od od željezničke pruge, poslovnih i stambenih objekata i lokacija je vizuelno prikazana slikama.
- Na strani 16, bez navedenog izvora podatka, izveden je zaključak o gustini naseljenosti na području gdje se nalazi predmetna lokacija. Navesti izvor podataka.
Odbija se. Gustina naseljenosti naselja Kuće Rakića navedena je u poglavlju 2 – 2.11 kao i izvor - popis stanovništva iz 2011. godine

- Takođe sledeća rečenica glasi “Sa prikazanih slika se vidi da je predmetna lokacija ograđena i pripremljena za postavljanje fabrije betona”. Stiče se utisak da su pripremni radovi u toku, iako još nije pribavljena saglasnost nadležnog organa.
Prihvata se u potpunosti i uvrštena je u Izveštaj Komisije za procjenu predmetnog Elaborata.
- U poglavlju 2.3 dijelu Pedološke karakteristike terena nije jasno odakle su preuzeti navodi, tj. nije naveden izvor podataka, a takođe ne postoji ni slikovit prikaz zemljišta na predmetnoj lokaciji.
Prihvata se u potpunosti i uvrštena je u Izveštaj Komisije za procjenu predmetnog Elaborata.
- Isti komentar se odnosi na Geomorfološke i geološke karakteristike terena, neophodno ih je potkrijepiti adekvatnim prikazom, kao i izvorom podataka.
Prihvata se u potpunosti i uvrštena je u Izveštaj Komisije za procjenu predmetnog Elaborata.
- U dijelu Hidrološke karakteristike u istom potpoglavlju, osim izvora podataka koji takođe treba navesti potrebno je prikazati kartografski novijeg datuma, jer kako je u Elaboratu navedeno, Hidrološka karta Zete datira iz perioda 1972-1982. godine.
Prihvata se u potpunosti i uvrštena je u Izveštaj Komisije za procjenu predmetnog Elaborata.
- Na strani 23 Hidrološke karakteristike terena nisu navedeni izvori podataka. Navesti izvor podataka za navedeno, naročito za godišnje protoke vode.
Djelimično se prihvaća i uvrštena je u Izveštaj Komisije za procjenu predmetnog Elaborata. Naveden je podatak o proticaju rijeke Cijevna.
- Na strani 26, potpoglavlje 2.5 Elaborata dati su prikazi klimatskih karakteristika za Tuzi za period 1981-2010. Mišljenja smo da iste treba ažurirati i prikazati za proteklu deceniju, jer u ovom slučaju se ne čine relevantnim.
Prihvata se u potpunosti i uvrštena je u Izveštaj Komisije za procjenu predmetnog Elaborata.
- U potpoglavlju 2.7 navedeno je da prilikom obilaska predmetne lokacije nisu identifikovana NATURA 2000 staništa. Uvidom u Rješenje o formiranju multidisciplinarnog tima konstatovano je da isti ne sadrži dipl. biologa – eksperta za habitate, stoga je ovu tvrdnju neophodno potkrijepiti Studijom nultog stanja biodiverziteta koja treba biti jedan od priloga ovog Elaborata.
Prihvata se u potpunosti i uvrštena je u Izveštaj Komisije za procjenu predmetnog Elaborata.
- U pomenutom poglavlju nedostaje izvor podataka za prikazane opise flore i faune.
Prihvata se u potpunosti i uvrštena je u Izveštaj Komisije za procjenu predmetnog Elaborata.
- U poglavlju 2.9 navesti broj pejzažne jedinice kojoj pripada lokacija
Prihvata se u potpunosti i uvrštena je u Izveštaj Komisije za procjenu predmetnog Elaborata.

- U poglavlju 2.12 nedostaju kvalitativni i kvantitativni podaci koji se odnose na saobraćajnu, komunalnu i energetska infrastrukturu.
Prihvata se u potpunosti i uvrštena je u Izvještaj Komisije za procjenu predmetnog Elaborata.
- Na strani 40, u Poglavlju 3 nije naveden filter koji će biti postavljen na vrh silosa (oznaka i slično) kao ni učestalost njegovog mijenjanja.
Djelimično se prihvata i uvrštena je u Izvještaj Komisije za procjenu predmetnog Elaborata. Na strani 55 Elaborata navedeno je da su silosi opremljeni filterima tipa FSV – 8,5 dok nije navedena učestalost njegovog mijenjanja
- Mišljenja smo da nije precizno objašnjen postupak vađenja materijala iz taložnika, kao ni proces njegovog sušenja.
Odbija se. Cjelokupni opis planiranog proizvodnog procesa i tokova proizvodnje detaljno je opisan u poglavlju 3.4 Elaborata.
- Nije dat prikaz pužnog pužnog transportera koji se pominje na više mjesta za prenošenje cementa, izgled, a ni oznaka filtera na silosima.
Djelimično se prihvata i uvrštena je u Izvještaj Komisije za procjenu predmetnog Elaborata. Na strani 55 Elaborata navedeno je da su silosi opremljeni filterima tipa FSV – 8,5 dok nije dat prikaz pužnog transportera.
- Takođe, u dijelu Komunalni otpad naveden je prosjek stvaranja količine otpada na osnovu Izvještaja iz 2012, a za Državni plan 2015-2020. Ostaje nejasno na koji dokument se misli.
Prihvata se u potpunosti i uvrštena je u Izvještaj Komisije za procjenu predmetnog Elaborata.
- Nema podataka o kvalitetu vazduha
Odbija se. U poglavlju 4 Izvještaj o postojećem stanju segmenata životne sredine/Kvalitet vazduha navedeno je da područje Tuzi pripada Centralnoj zoni kvaliteta vazduha u skladu sa Uredbom o uspostavljanju mrežnih mjesta za praćenje kvaliteta vazduha, te da su definisana mjerna mjesta reprezentativna, kako sa aspekta tipa mjerne stanice, tako i sa aspekta kompatibilnosti sa drugim makro i mikro lokacijama u okviru iste zone kvaliteta.
- U istom poglavlju, kada je u pitanju Kvalitet zemljišta navedeni su podaci bez reference, gdje su prikazani uopšteni rezultati za najbližu lokaciju deponiju “Livade”. Takođe navedeno je da na lokaciji nisu rađena mjerenja kvaliteta zemljišta.
Prihvata se u potpunosti i uvrštena je u Izvještaj Komisije za procjenu predmetnog Elaborata. Potrebno je dopuniti podatke sa odgovarajućim referencama.
- Smatramo neophodnim uraditi početna mjerenja (nulto stanje) kvaliteta zemljišta.
Odbija se. Članom 15, tačka 4 Zakona o zaštiti životne sredine predviđeno je da se izvještaj o postojećem stanju segmenata životne sredine mora uraditi za projekte u oblastima zaštićenih prirodnih i kulturnih dobara, turizmu i složene inženjerske objekte, a za ostale u skladu sa odlukom nadležnog organa.

- Mišljenja smo da je bilo neophodno razmotriti druge alternativne lokacije koje bi bile prihvatljive i adekvatnije odnosno, udaljene od stambenih naselja i drugih grana privrednih djelatnosti za koje predstavlja opasnost.
Odbija se. Odlukom Opštine Tuzi broj 01-031/22-1164 od 22.11.2022.godine i izmjenom i dopunom Odluke broj 01-332/23-2085/3 od 03.04.2023. godine dozvoljena je gradnja i investitor nije razmatrao alternativne lokacije.
- Mišljenja smo da bi ova tačka morala da pruži mnogo šire, argumentovaniji prikaz uticaja na zdravlje ljudi do koga će neminovno (kako je i u samom elaborate navedeno) izgradnjom Fabrike betona na udaljenosti od svega 40 m od prvog stambenog objekta.
Odbija se. U Tabeli 13 Elaborata dat je prikaz proračuna imisijskih koncentracija, proračunate vrijednosti imisijskih koncentracija zagađujućih materija koje su ispod zakonom limitiranih graničnih vrijednosti.
- U čitavom ovom poglavlju neophodno je detaljno i argumentovano prikazati stvaran uticaj na okolinu buduće Fabrike betona, upravo uzimajući u obzir sve EU standarde na koje se Obrađivač elaborata poziva.
Odbija se. U poglavlju 7. Opis mogućih značajnih uticaja projekta na životnu sredinu, Obrađivač je naveo niz parametara definisanih EU Direktivama i EU standardima.
- Čak i u samom Elaboratu (Poglavljje 7), strane 69-70 eksplicitno je navedeno da prašina u određenim prirodnim uslovima svojom imisionom vrijednošću može preći dozvoljene granične vrijednosti koje važe za naseljena područja, što znači da predstavlja opasnost za kvalitet vazduha u životnoj sredini, naročito u sušnim periodima, što nedvosmisleno dokaz da je i u samom Elaboratu (a to mu je svrha) ukazano na opasnost od emisija iz buduće Fabrike betona.
Prihvata se u potpunosti i uvrštena je u Izvještaj Komisije za procjenu predmetnog Elaborata.
- Dalje, u istom ovom Poglavlju dat je detaljan prikaz samo formule matematičkog proračuna Gausovom metodom, ali ovdje je neophodno uraditi model disperzije gasova u vazduhu pomoću matematičkog modela (poseban) softver) koji može da izračuna kako se rasprostiru u vazduhu zagađivači koji potiču proizvodnog pogona Fabrike betona.
Odbija se. U poglavlju 7. Opis mogućih značajnih uticaja projekta na životnu sredinu, navedeno je da se u praksi za matematičko opisivanje procesa rasprostiranja zagađujućih supstanci u atmosferi, najčešće koriste disperzivni Gausovi modeli.
- Takođe, neophodno je dati i vizuelni prikaz rasprostiranja zagađenja u stvarnom vremenu pomoću Google Earth-a, ponavljajući opet gore navednu činjenicu koja se odnosi na neposrednu blizinu stambenih objekata.
Odbija se. Tabelom 13 Elaborata dat je prikaz proračuna imisijskih koncentracija, proračunate vrijednosti imisijskih koncentracija zagađujućih materija koje su ispod zakonom limitiranih graničnih vrijednosti i to za različita rastojanja od mjesta emisije do mjesta imisije.
- Kada su u pitanju mjere date kroz Poglavlje 8 u slučaju akcidentnih situacija, mišljenja smo da iste moraju biti detaljnije razrađene.npr.na koji način se registruje neispravnost

Mali i Zi / Crna Gora
Komuna e Tuzit / Opština Tuzi

Sekretariati për urbanizëm
Sekretarijat za urbanizam
Nr./Br. 07-322/23-4162/4

Rruga Tuz nr. 1 , nr. 44
Ulica Tuzi br.1 , br. 44

+382 20 875 167
urbanizem@tuzi.org.me
Tuz – Tuzi, 20.06.2023. godine

filtera? Odnosno, da li postoji uređaj koji mjeri ispuštanje emisija u vazduh (poput stanice za mjerenje kvaliteta vazduha) a koji bi bio povezan preko softverskog sistema in a taj način detektovao povećanje zagađujućih materija u vazduhu.

Prihvata se u potpunosti i uvrštena je u Izvještaj Komisije za procjenu predmetnog Elaborata.

- U odnosu na Poglavlje 9 Elaborata, mišljenja smo da je neophodno priložiti nulta stanja segmenata životne sredine čiji se monitoring preporučuje kao mjera (vazduh, buka i otpadne vode), a svakako i zemljišta na predmetnoj lokaciji, jer kako smo već naveli, može doći do značajnijih izmjena usljed rasipanja cementa.

Odbija se. Članom 15, tačka 4 Zakona o zaštiti životne sredine predviđeno je da se izvještaj o postojećem stanju segmenata životne sredine mora uraditi za projekte u oblastima zaštićenih prirodnih i kulturnih dobara, turizmu i složene inženjerske objekte, a za ostale u skladu sa odlukom nadležnog organa.

SEKRETAR

Ljeka Ivezaj

